

GARANCIA

Az agrárszektor versenyképességének erősítése

Mekkora szerepet tölt be és milyen eredményeket ért el az agrárszektor a nemzetgazdaságban? A közeljövőben milyen feladatokkal kell szembenéznie az ágazatnak, és a klímavédelemre is tekintettel hogyan javítható annak versenyképessége? Melyek az agrárfinanszírozás főbb folyamatai? Milyen hosszabb távú feladatok megoldására lesz szükség a szektor fenntartható és hatékony működésének biztosítására? Ezekről beszélgettünk Farkas Sándorral az Agrárminisztérium parlamenti államtitkárával, miniszterhelyettesével.

Hogyan értékeli az agrárium teljesítményét a nemzetgazdaságban?

Az elmúlt tíz évben a magyar mezőgazdaság jelentős fejlődésen ment keresztül. Az agrárium alapvető szerepet tölt be a gazdasági növekedésben, a nemzetgazdaság külkereskedelmi többletének biztosításában. Ezzel egyidejűleg foglalkoztatási, munkahelyteremtő szerepe is stabilizálódott. A mezőgazdálkodás vonzereje is erősödött, fokozatosan növekszik a fiatal gazdálkodók és kistermelők száma. Az agrártevékenység termelékenysége 2010 és 2018 között kétharmadával emelkedett. Ez uniós összehasonlításban is figyelemre méltó. Ám, a látványos növekedés ellenére a hazai mezőgazdaság termelékenysége még jelentős tartalékokkal rendelkezik. Mindezen ismeretek alapján a kormány célja az agrárszektor életképességének, versenyképességének erősítése, a hazai élelmiszerek előállításának különféle eszközökkel történő segítése. A közelmúltban megteremtődtek a sikeres fejlődés alapjai, 2019-ben pedig meghirdethettük az építkezés évét.

Kérem, foglalja össze a szektor 2019. évi főbb eredményeit!

Noha számos nehézséggel kellett szembenézni - például az aszályval, állategészségügyi problémákkal - összességében sikeres évet zártunk, a mezőgazdaság stabil fejlődési pályára került. A mezőgazdaság 2019-ben is folytatta növekedését, kibocsátásának volumene kb. 3 százalékkal nőtt, és megközelítette a 2800 milliárd forintot. Az élelmiszerek, italok, dohánytermékek (köztük a növényolaj, a fatermékek, a bioetanol, a non food termékek stb.) exportja a nemzetgazdasági kivitel mintegy 8 százalékat tette ki, és közel 9 milliárd euró körül alakult. A teljes külkereskedelmi aktívum hozzávetőlegesen felét az agrárium biztosította. A szektor fejlődésének, versenyképessége növelésének egyik legfőbb feltétele a beruházások megfelelő szintjének elérése. A rendelkezésre álló támogatási források hatására is 2017-től a mezőgazdasági beruházások növekedésnek indultak, és ez a folyamat 2019-ben is folytatódott. Azok teljesítményértéke 420 milliárd forint közelébe emelkedett. Ebben fontos szerepe volt annak, hogy a Vidékfejlesztési Program (VP) keretében 2019-ben összesen több mint 200 milliárd forint támogatás folyósítására került sor, amelyből közel 100 milliárd forintot tett ki a beruházási jellegű támogatás. A kamat- és finanszírozási környezet továbbra is kedvező lehetőséget nyújtott a fejlesztési kölcsönök felvételére.

„a versenyképesség erősítésének feltétele a költséghatékonyság, a fenntartható gazdálkodás biztosítása”
Farkas Sándor

Így az év egészében a beruházások majd 9 százalékkal lettek nagyobbak.

Mire lehet számítani az agrárfinanszírozás területén?

Tekintettel vagyunk a mezőgazdaság finanszírozásának sajátosságaira: például magas a tőke- és forgóeszköz-igény, amelyet a gazdálkodók jelentős részben hitelből finanszíroznak; a beruházások általában külső forrást igényelnek; a termelési ciklus hosszú, a gazdálkodás eredményessége függ a biológiai-természeti folyamatoktól, hatásoktól. Sok gazdaság korlátozott hitelfedezettel rendelkezik. Épp ezért nagy hangsúlyt helyezünk az agrárfinanszírozás segítésére, támogatására, így a hitelekhez kapcsolódó kamat- és kezességi díjtámogatási elemekre is. Várakozásaink szerint 2020-ban teljes egészében lekötik a mezőgazdaság, az erdőgazdálkodás és az élelmiszeripar 100 milliárd forint összegű beruházási hiteleihez kapcsolódó kamattámogatási program forrásait. Az Agrár Széchenyi Kártya Folyószámlahitelek támogatását továbbra is kiemelten kezeljük, így a vállalkozások továbbra is csaknem kamatmentesen jutnak a napi működést finanszírozó hitelekhez.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kezességvállalása milyen szerepet tölt be, illetve fog betölteni az agrárfinanszírozásban?

A finanszírozási feladatok megoldásában számítunk az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány további tevékeny szerepvállalására. Az alapítványi kezességvállalás segíti a gazdálkodók hitelhez jutását, ha csak részben vagy esetleg nem rendelkeznek megfelelő banki biztosítékokkal. A kormányzati törekvésekkel egybeesik, hogy az alapítvány a jövőben is „kedvezőbb” hitelkörnyezethez, finanszírozáshoz juttassa a vállalkozásokat, kiemelten a mikro-, a kis- és a közepes vállalkozásokat, az őstermelőket. Az is alapvető, hogy bizonytalanabb és kedvezőtlenebb időszakokban is segíteni tudja a banki finanszírozást, a vis maior támogatási eszközöknél közreműködjön a bajba került gazdálkodók megsegítésében.

A versenyképesség erősítése hogyan kapcsolódik össze az egyre gyakrabban szóba kerülő klímavédelmi feladatokkal?

A versenyképesség erősítésének feltétele az igazodás a folyamatosan változó piaci körülményekhez, illetve a költséghatékonyság, a fenntartható gazdálkodás biztosítása. Az uniós szándék is az, hogy a jövedelempótló támogatásoknak erősebben kell kötődnie a környezet- és klímavédelemhez. Mindez azt jelenti, hogy az előttünk álló időszakban komoly technológia-fejlesztésre kell törekedni az élelmiszergazdaságban. Amikor fenntarthatóságról beszélünk, nem csak a környezetvédelemről van szó. A modern mezőgazdasággal szemben elvárás, hogy miközben óvja a talajt, egyre magasabb minőségű termékeket állítson elő, és ügyeljen a környezetére is. E célból

az Agrárminisztérium a kormány által meghirdetett Klíma- és Természetvédelmi Akcióterven felül, a gazdák támogatását szem előtt tartva, további konkrét intézkedésekkel is segíti a környezetvédelmet. Így például az öntözésfejlesztés, az erdő-sítés és a méhészek adómentessége egyaránt előmozdítja a klímavédelmet.

A szóban forgó területeken milyen lépések történtek?

Az öntözés olyan beruházás, amely akkor térül meg, ha minél többen vesznek benne részt. Ezért ösztönözzük az öntözési közösségek létrejöttét, amelyeket kiemelten támogatunk az öntözéses beruházások megvalósításában. A tavalyi év végén elfogadott öntözéses gazdálkodásról szóló törvény alapján csökkentjük a beruházók bürokratikus terheit. Ugyanakkor, az öntözés fejlesztésére tíz éven át évi 17 milliárd forint forrást biztosít a kormány. 2019. július 1-jétől működik a Nemzeti Földügyi Központban az Öntözésfejlesztési Főosztály, amelynek feladata a termelői vízkereslet megszervezése.

Az is cél, hogy az ország erdővel és fával borított területét a jelenlegi 21-ről 27 százalékra növeljük, így 250 ezer hektár területet kell erdőművelés alá vonni. Ezt csak új erdők telepítésével, és természetes úton befásodott területek erdővé alakításával érhetjük el. Több területen tettünk lépéseket: folytatjuk az állami erdőtelepítési programot, az Innovációs és Technológiai Minisztériummal közösen útfásítási programba kezdünk, illetve a Honvédelmi Minisztériummal együttműködésben a honvédelmi célra fölöslegessé vált területek erdősítésén dolgozunk. A VP-ben megemeltük az erdőtelepítési jogcímen igényelhető támogatásokat. Támogatjuk az erdészeti szaporítóanyag termelési infrastruktúráis fejlesztéseit.

A globális tápláléklánc alapvetően a méhek és egyéb beporzók tevékenységén alapul. Ezért a méhészek nélkülözhetetlen munkáját is igyekszünk segíteni, bevezettük a méhészeti termékek értékesítéséből származó bevételek személyi jövedelemadó mentességét, és 2020-ban is benyújthatók a méhészeti nemzeti programra vonatkozó támogatási igények.

Milyen más hosszabb távú feladatokkal kell még szembenézni?

Meg kell oldanunk a generációváltás kérdését, ezért egy átfogó szakpolitikai programon dolgozunk. Reményeink szerint ez megoldásokat kínál majd a gazdaságok idősebb generációktól a fiatalabbak számára történő átadás kapcsán felmerülő akadályok elhárításához, vagy legalábbis megkönnyíti azt. A digitalizációban ugyancsak előre kell lépünk.

UI: Az interjú a koronavírus járvány magyarországi megjelenése előtt készült. Az egészségügyi világgjárvány okozta veszélyhelyzet kihirdetése, az ezt követő gazdasági folyamatok módosíthatják, átírhatják a cikk egyes megállapításait.

Méhészeti jármű-támogatás

Magyarországon mintegy 20 ezer méhész tevékenykedik, akik összesen csaknem 1,2 millió méhcsaláddal rendelkeznek. A Magyar Államkincstár 5/2020. (I.29.) számú közleménye szerint a méhészeti járművekre igénybe vehető mezőgazdasági támogatásról szóló 4/2014. (I. 27.) VM rendelet alapján a 2020. évben is igényelhetnek mezőgazdasági csekély összegű (de minimis) vissza nem térítendő támogatást azok a méhészek, akik rendelkeznek méhészeti eszközhordozó járművel, illetve mobil méhesházzal. A támogatás igénybevételére az a méhész jogosult, akinek a 2019. évben elvégzett monitoring vizsgálata alapján legalább nyolcvan méhcsalád volt a tulajdonában, és a vizsgálat adatait bejelentette az úgynevezett Tenyészet

Információs Rendszerbe. A szóban forgó támogatás a kérelmező üzemeltetésében lévő méhészeti eszközhordozó jármű és vándor méhesház igazoltan megfizetett 2019. évi kötelező gépjármű-felelősségbiztosítása, illetve gépjárműadója, továbbá az e-útdíj megfizetését szolgáló OBU fedélzeti rendszer nettó beszerzési ára alapján kérhető, de nem haladhatja meg a negyvenezer forintot. A támogatás összege a kérelmező és a vele egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozás(ok) részére rendelkezésre álló szabad csekély összegű támogatási keret figyelembevételével kerül meghatározásra. A támogatási kérelmeket a 2020. február 15. és 2020. április 15. közötti időszakban lehet benyújtani a Magyar Államkincstárhoz.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) közreműködése a vállalkozások finanszírozásában

Az alapítvány 2019-ben is meghatározó szerepet töltött be a vidéki, elsősorban az agrárvállalkozások finanszírozásának segítésében. Az elmúlt év folyamán mintegy 11 800 ügylet révén több mint 220 milliárd forint hitelösszeghez kapcsolódott alapítványi kezesség. Ez azt jelenti, hogy a 2016., 2017. és 2018. évi növekedést folytatva az ügyletszám 2019-ben is három százalékkal emelkedett, miközben a kezességgel biztosított hitelösszeg a költségvetési törvénybe foglalt korlátok miatt - magas szintet elérve - kismértékben csökkent. Az alapítványi készfizető kezesség segítségével - akárcsak az elmúlt években - 2019-ben is nagyszámú vállalkozás jutott forráshoz, az AVHGA kezességvállalásával ugyanis olyan vállalkozások is a bankok hitelezett ügyfelei lehettek, amelyek amúgy nem rendelkeztek megfelelő fedezettel, de üzleti koncepcióik életképesek voltak. Az ilyen alapítványi szerepvállalásnak kiemelkedően fontos szerepe volt a kisebb méretű, főként mikro- és kisvállalkozások esetében.

A megelőző évekhez hasonlóan a 2019. évben is a kezességi ügyletek döntő hányada, több mint 87 százaléka a mikrovállalkozásokhoz, további közel 12 százaléka pedig a kisvállalkozásokhoz kapcsolódott.

A kezességgel biztosított hitelösszegekből az előbbiek több mint 65, az utóbbiak csaknem 28 százalékkal részesedtek. Az AVHGA ügyfélkörében továbbra is meghatározó szerepet játszanak az őstermelők, a családi gazdaságok és az egyéni vállalkozások. Ezekben a gazdálkodói csoportokban a kezességgel biztosított hitelösszeg meghaladta a 77 milliárd forintot, amely igen dinamikus közel 22 százalékos növekedést jelent a 2018. évi értékhez képest. Azon belül az egyéni vállalkozások esetében mintegy 22 százalékos, a családi gazdaságoknál 20 százalékos feletti bővülés következett be 2018-ban. Az őstermelők kezességgel biztosított hitelösszege pedig csaknem 22 százalékkal haladta meg a 2018. évi szintet.

Az alapítványi gyakorlatnak megfelelően 2019-ben is lehetőség nyílt arra, hogy az AVHGA a kkv-szektor nagyobb méretű vállalkozásai számára és/vagy nagyobb volumenű hitelekhez nyújtson kezességet, a kedvezőbb banki finanszírozási kondíciók elérése érdekében. Így - miközben az átlagos kezességgel biztosított hitelösszeg egy kicsit mérséklődve több mint 18 millió forintot ért el 2019-ben - a kezességgel érintett hitelek mérete most is a néhány millió forintos nagyságrendtől a többszázmillió forintos nagyságrendig terjedt az alapítványi portfólióban.

Fiatalok, sikeresek – a jövőben gondolkodnak

Taliándörögdről első hallásra szinte mindenkinek a Művészetek Völgye jut az eszébe. Azt is lehet művészetnek nevezni, amit egy állattenyésztő család a kiváló minőségű húst adó – igényes – francia húsmarha tenyésztésében elért, s amit a kiállításokon, bemutatókon a legrangosabb díjakkal ismernek el. Ez eléggé lenne, de többet akarnak: visszahozni a marhahúst a magyar konyhába.

Rádli Eszter taliándörögdi vállalkozó a család szállásaként is szolgáló telepen a következőkben mutatta be a vállalkozását.

- A szüleink 1993-ban vásárolták meg a helyi termelősövetkezettől ezt a telepet – istállóval, gépekkel, berendezésekkel együtt – ahol elindult a vállalkozásunk. Édesapám állattenyésztőként maga is foglalkozott juhtenyésztéssel, de mellette volt egy kereskedelmi vállalkozása is. Mi, gyerekek a testvéremmel együtt agráregyetemre kerültünk Keszthelyre. Ez alapjaiban határozta meg a pályafutásunkat. Ami még tovább ebbe az irányba hatott: 18 évesen ismertem

meg a későbbi férjemet, aki a Kaposvári Egyetemen állattenyésztést tanult. Tekintettel arra, hogy szakirányú végzettséggel rendelkezünk, sikeresen vettünk részt a fiatal gazda pályázaton. Először juhtenyésztéssel és növénytermesztéssel foglalkoztunk, majd később térünk át a húsmarha tatásra. Édesapám a kereskedelmi kapcsolatait felhasználva, alaposan tájékozódott arról, hogy milyen marha tenyésztésével és milyen fajtával érdemes foglalkozni. Az információk és a tapasztalatok alapján egyértelműen a húsmarhatartás mellett döntöttünk, a fajtát illetően pedig messze a Blonde D'Aquitaine mutatkozott a legjobbnak: bármikor eladható és kiváló minőségű a húsa. A testvérem juhtenyésztéssel foglalkozik, a férjem pedig – mint ügyvezető – a húsmarhatartással és növénytermesztéssel.

Hol szereztek be az első állatokat, hiszen alig volt ilyen fajta Magyarországon? – kérdeztük a vállalkozót.

- Akkor még csak Martonvásáron volt kapható ez a fajta. Elsőként 2001-ben húsz üszőt vásároltunk,

aztán fokozatosan fejlesztettük az állományt. Jelenleg 220 tehenünk van, plusz a szaporulat, összesen 600 egyedet számlál az állomány borjakkal, növendékekkel együtt. Tapalcáról ideköltöztünk a taliándörögdi telepre, hogy helyben legyünk, mert bizony sokszor kell éjszaka segíteni az elléseknél. Optimálisnak tartjuk ezt az állomány méretet, mert úgy látjuk, hogy ennyit bír el a szántóföldi területünk, tudniillik, saját magunk termeljük meg a takarmányt szántóföldjeinken, ahol búzát, zabot, kukoricát, tritikálét termelünk. Korábban, a saját felhasználás mellett értékesítettünk is, de amikor jó volt a termés, akkor alacsony árak voltak, amikor pedig jó ára volt a terménynek, akkor kevesebb termett, így teljesen ki voltunk szolgáltatva a piacnak. Nos, ezen kellett változtatni. Megpályáztuk egy takarmánykeverő üzem létesítését, amit 2019 novemberére sikerült megépíteni. Így megoldódott a gondunk, nem kell eladnunk a terményt, az egész évi termést be tudjuk tárolni, s abból folyamatosan készítjük a tápot. Mondhatnám azt is, hogy gyakorlatilag csak a sót kell a táphoz megvásárolni. Ez alapvető jelentőségű az önköltség leszorításában.

Díjak sorával ismerik el a kiváló tenyésztői munkát. Hogyan érték el ezt a színvonalat?

- Nagy öröm számunkra, hogy állományunkat törzstenyésztetté nyilvánították. A fajta hazájából, Franciaországból is vásároltunk marhákat, elsősorban bikákat, de vásároltunk szaporítóanyagot is. Kiválóak a saját bikáink is. A francia szakemberek rendszeresen ellátogatnak hozzánk, ilyenkor megbeszéljük a legújabb tapasztalatokat, módszereket. Tartottunk

már szakmai napot is. Nagyjából két évente megyünk Franciaországba kiállításokra, versenyekre, ahol nem csak az állatok versenyeznek, hanem folyamatosan szakmai tapasztalatokkal, tanácsokkal látnak el bennünket, mint ahogyan mi is megosztjuk a tapasztalatainkat. Általában minden kiállításon, szakmai megmérettetésen részt veszünk, a legtöbb eseményen igencsak rangos díjakkal ismeri el a zsűri a bemutatott állatainkat, ezáltal a szakmai munkánk színvonalát. Jellemző, hogy már nem egyoldalú a kapcsolat a franciákkal, nem csak mi veszünk tenyészállatokat tőlük, hanem ők is vásárolnak tőlünk.

A húsmarhatartás terméke a borjú. Rákényszerűnek, hogy kisborjúként adják el?

- Pár éve tudjuk megtenni, hogy nem kisborjúként adjuk el a szaporulatot. Hat hónapig vannak az anyjuk mellett a borjak, ekkor leválasztjuk őket, s míg korábban a leválasztás után 250-280 kilósan mindig el kellett adnunk, általában külföldre török, görög kereskedőknek, most már fel tudjuk hizlalni az állatokat. Egyetlen borjút sem adunk el, hanem 17-18 hónapig híznak, s akkor már élősúlyban 800-850 kilót érnek el, és így adjuk el őket itthon, Magyarországon. Ugyanis az a fő célunk, hogy ez a prémium minőségű marhahús a magyar emberek asztalára kerüljön. Ismerjük meg a magyar emberek, mert sajnos általánosan rossz tapasztalatuk volt és van a marhahússal, mert sokszor a selejt tehén húsa kerül a pultokra, ami miatt jórészt kiszorult a magyar konyhából. A magyar marhahúson, – szemben a külföldi gyakorlattal – még hiányzik a fajtajelzés, pedig fontos, hogy megkülönböztessék akár a Blonde D'Aquitaine fajtát más fajtáktól. Most 4-5 színvonalas étterembe szállítunk, de az a célunk, hogy megjelenjünk a húsboltokban is, sőt, legyen saját márkanevünk, QR-kódunk, hogy pontosan tudják a fogyasztók, honnan származik a hús. Az étlapon már úgy szerepel, hogy „dörögdi bárány”, „dörögdi marha”. Most kezdődik a márka építése. Fontos tudatosítani, hogy ez a marha itt születik, itt nő fel, GMO-mentes takarmányt eszik, valamint itt vágjuk két közeli vágóhídon; és nem is a selejtet kínáljuk, hanem a prémium minőséget adó, meghízalt egészséges állatokat. A vágóhidat a tenyésztők szövetkezete üzemelteti, amelynek a férjem az elnöke. Biztató, hogy már Budapesten is van egy étterem, amely a mi prémium minőségű marhahúsunkat szolgálja fel, s egyre többen érdeklődnek közvetlenül is nálunk.

Számolnak-e növekedéssel?

- Nem növeljük az állományt, ennyi a területünk eltartó képessége. Mind a három telepünk már megtelt, csak Blonde D'Aquitaine hízbikákat vásárolunk, illetve tenyészűsöket tartunk meg pótlásnak. A feldolgozás felé szeretnénk mozdulni. Terveink szerint vágnánk és feldolgoznánk, mert most az éttermeknek féltesteket adunk el, miközben egyre nagyobb igény mutatkozik a darabolt árura, érlelt hússokra, feldolgozott termékekre is. Egy vágóhíd és egy feldolgozó üzem létesítésén gondolkodunk, amely alkalmas lenne darabolt hússok előállítására és szállítására. A tervezett hűtőkamrával, pácolóval, füstölővel pedig elérhetővé válna, hogy szalámit, egyéb füstölt árukat, de akár hamburger-

pogácsát készítsünk. Saját boltot is szeretnénk majd üzemeltetni. Gondolkodunk online kereskedelmen is. A bárányok esetében is szeretnénk változtatni az üzletpolitikánkon. Most összesen 3000 anyajuhunk van, magyar merinó, illetve kisebb részben német húsmerinó. Jelenleg felhizlaljuk, s 30-35 kilósan adjuk el a bárányokat. Két vágóhídon vágják le az állatainkat, s egy kisebb mennyiséget élőállatként exportra szállítunk. Tervezünk egy saját vágóhidat, amely alkalmas lenne a báránylvágásra, s a darabolásra is.

Ősszel lesz egy nagyobb rendezvényük, amiről a következőket mondta Rádli Eszter.

- 2020. október 3-án rendezünk egy szakmai napot, ahol élőállat bemutató is lesz francia bírókkal, majd kerekasztal beszélgetés formájában tárgyalják meg a szakemberek az aktuális szakmai kérdéseket. Természetesen ez nem csak a szakmának szól, hanem szeretnénk felhasználni a marhahús népszerűsítésére is. Meghívunk 2-3 séfet azokból az éttermekből, ahol használják a mi húsaikat, az ételkóstoló mellett pedig bemutatjuk a környékben készített sajtokat, sőt bor- és pálinkakóstoló is színesíti a programot. A gyerekek állatokat simogathatnak, játszhatnak, még tejet is kóstolhatnak. A kezdetek kezdetén nulláról indultunk, akkor mellénk állt a helyi takarékszövetkezet, ezt váltotta a Takarékbank. Amit eddig megvalósítottunk, mindent – a saját erő mellett – a Takarékbank finanszírozott az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készíttető kezességének igénybevételével. Tíz év alatt 27 alkalommal vettünk fel hitelt. A nagy beruházások mellett a mindennapi működésben is jelentős a bank segítségével. Ha belegondolunk, hogy 25 alkalmazottunknak kell munkabért fizetni, az alapanyagokat, input anyagokat előre megvásároljuk, miközben a támogatások érkezése és az áru értékesítése más ütemet követ, akkor láthatjuk, mekkora jelentősége van a jó banki kapcsolatnak. A történethez tartozik, hogy először a férjemmel azért mentünk be a takarékszövetkezetbe, hogy a házépítéshez vegyünk fel hitelt. Aztán jött a vállalkozás. Ma már az egész család – mivel a testvérek, sógorok, sógornők egyéni vállalkozók, kereskedők – a Takarékbanknál vezeti a számláit. Bízunk benne, hogy ha lesz pályázat a vágóhíd és a húsfeldolgozó megépítését is a Takarékbank finanszírozza majd.

„Amit eddig megvalósítottunk, mindent – a saját erő mellett – a Takarékbank finanszírozott az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készíttető kezességének igénybevételével.”
Rádli Eszter

A Vidékfejlesztési Program elérhető támogatási kiírásai

A „Mezőgazdasági termelők EU-s és nemzeti minőségrendszerhez történő csatlakozásának támogatása” című pályázati felhívás célja, hogy erősítse a termelők biztosabb integrációját az élelmiszerláncba, valamint az Európai Unió és Magyarország által elismert minőségrendszerek és az azok keretében előállított termékek ismertek és elismertek legyenek a piacok és a vásárlók körében. A felhívás további célja a mezőgazdasági termelők által előállított magasabb hozzáadott értékű és minőségű mezőgazdasági termékek és élelmiszerek minőségrendszerekben való részvételének ösztönzése. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás mértéke termelőként, illetve termelői csoportonként öt évre maximum 5000 eurónak megfelelő forintösszeg lehet, amely évenként azonos összegű átalány formájában kerül kifizetésre. Az értékelési határnapokig benyújtott pályázatokat együttesen bírálják el. A 2020. évi bírálati határnapok a következők: április 2., június 30. és december 31.

A „Borszőlőültetvény telepítés támogatása” című pályázata keretében a borvidéki településeken támogatható a gazdálkodók új borszőlőültetvény telepítése, amelynek része az ültetvény művelésmódjához igazodó támrendszer kialakítása, továbbá a kapcsolódó öntözőrendszer kiépítése is. Egyéni fejlesztés esetén maximum 75, kollektív fejlesztés esetén legfeljebb 150 millió forint vissza nem térítendő támogatás igényelhető. Az összes elszámolható költséghez képest a támogatás maximális mértéke a közép-magyarországi régióban 40, a többi régióban 50 százalékos lehet. A csoportos, illetve a fiatal mezőgazdasági termelők fejlesztései 10-10 százalékpontos többlettámogatásban részesülhetnek. A pályázatok beadásának legközelebbi szakaszhatára 2020. június 15.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesszünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, östermelő számára nyújt készfizető kezességet a hitelezés során, melyet az alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézményeknél igényelhetnek.

Mit jelent a készfizető kezesség?

- A fedezetek egyik típusa.
- Az adóstól független stabil biztosíték a bankok számára.
- Csökkenti a pénzügyi intézmények kockázatát, ezáltal növeli a finanszírozási hajlandóságot.
- Támogatást jelent a vállalkozások számára, amennyiben a jogszabályi keretek a kedvezményes díjon történő kezességnyújtást lehetővé teszik.

Hogyan zajlik az ügyintézés?

- A vállalkozás a pénzügyi intézményekhez nyújtja be finanszírozási igényét, a bank intézi a kezesség igénylését is, a vállalkozás közvetlenül nincs kapcsolatban az alapítvánnyal.
- Az alapítvány minden, a kkv-kat finanszírozó pénzügyi intézménnyel kapcsolatban áll, így szinte az összes kereskedelmi banknál, számos faktoring és lízing cégnél kérhető az alapítvány készfizető kezességi szolgáltatása.

Milyen ügyletekhez köthető a kezesség?

- Hitel, hitelkeret, kölcsön, többcélú hitelkeret
- Bankgarancia, bankgaranciakeret
- Faktoring
- Lízing

Alapítványi kezesség funkciói

- Hitelképesség növelése
- Hitelhez jutási feltételek javítása
- Pénzügyi életképesség biztosítása

Kezességvállalás kondíciói

- A finanszírozás futamideje: minimum 91 nap, maximum 25 év
- Az agrárvállalkozások számára rendkívül kedvező díjakat kínál az alapítvány. A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza.
- Kezességvállalás mértéke: maximum 80 százalék

A vállalkozás kedvezőbb hitelfeltételek elérése érdekében jelezheti a pénzügyi intézményeknél, hogy igénybe kívánja venni a hitelhez az alapítvány készfizető kezességét.

- A kezességre való jogosultságról előzetesen is lehet tájékozódni az alapítványnál, és Kezesség Igérvény is igényelhető.
- Ehhez Kezességi Igérvény igénylő lap kitöltése szükséges, amely elérhető a www.avhga.hu weboldalon.
- Az aláírt és beszkennelt igénylő lapot elektronikusan formában az info@avhga.hu e-mail címre szükséges megküldeni.
- Az alapítvány által kiállított, e-mailben visszaküldött Kezességi Igérvényt a vállalkozás lehetséges fedezeti elemként be tudja mutatni a pénzügyi intézményeknél a hitel felvételét megelőzően.

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46.
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
E-mail: office@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

A sertés- és a baromfitartók állategészségügyi támogatása

A társadalmi egyeztetést követően várhatóan 2020 áprilisában kerül meghirdetésre a Vidékfejlesztési Programban a „Baromfi- és sertéstartó telepek járványvédelmi rendszereinek fejlesztése” című, mintegy kétmilliárd forintos keretösszegű uniós pályázati felhívás, amely a közelmúltban Magyarországon is megjelent madárinfluenza- és afrikai sertéspestis járvány megelőzésének költségeihez járul hozzá. Az állattartó telepeken történő különböző járványos betegségek megjelenésének kockázata számos technológiai megoldás alkalmazásával mérsékelhető. Az erre szolgáló berendezések, eszközök beszerzéséhez, illetve építési feladatok megoldásához nyújt segítséget a támogatási konstrukció.

A felhívás két célterületből épül fel: az első a „Baromfitartó telepek járványvédelmi rendszereinek fejlesztése”, a második a „Sertéstartó telepek járványvédelmi rendszereinek fejlesztése”. Az önállóan támogatható fejlesztési tevékenységek két fő csoportja szerepel a pályázatban:

1. A járványvédelemhez kapcsolódó építéssel járó tevékenységek - Állattartó telepi épületek, építmények építése, kialakítása, felújítása, átalakítása:
 - Telepi hullatároló kialakítása és korszerűsítése;
 - Kéz- és lábfertőtlenítő kialakítása a beléptetéshez;
 - Gumicsizma mosó kialakítása;
 - Kényszerzuhany kialakítása;
 - Telepi létesítmények összekötése zárt folyosóval, zárt (kialakítása: legalább fedett, oldalán madárháló) állatmozgatási útvonalak (hajtófolyosó) kialakítása;
 - Telepi fertőtlenítőkapu telepítése;
 - Vadmadár és rágcsálók bejutását megakadályozó kerítésrendszer kialakítása, korszerűsítése/fejlesztése;
 - Kerékfertőtlenítő medence kialakítása, korszerűsítése;
 - Eszközbéléptető helyiség kialakítása;
 - Állatrakodó kialakítása a kerítés vonalában;
 - Állatrakodó átalakítása, lefedése, korszerűsítése.
2. Építéssel nem járó, a járványvédelemhez kapcsolódó eszközök, gépek beszerzése. - Állatbetegségek kockázatát csökkentő eszközök, gépek beszerzése:
 - Telepi hullaégető beszerzése;
 - Fertőtlenítő permetező beszerzése;
 - Nagynyomású fertőtlenítő mosóberendezés beszerzése;
 - Seprőgép (fertőtlenítő fúvókákkal, szivattyúval) beszerzése;
 - Mosórobot beszerzése;
 - Eszközbéléptető doboz beszerzése;

- Ködképző berendezés beszerzése;
- UV (germicid) lámpák beszerzése;
- Nyílászárók ellátása szúnyoghálóval és szabadba nyíló ajtókhöz légfüggöny beszerzése;
- Madárháló beszerzése.

Előreláthatólag projektenként maximum 20 millió forint vissza nem térítendő támogatásban részesülhetnek a nyertes pályázók. A támogatás maximális mértéke közép-magyarországi régióban az összes elszámolható költség 40, a többi régióban az összes elszámolható költség 50 százaléka. A fiatal mezőgazdasági termelő által és a kollektív módon végrehajtott projektek 10 százalékponttal megemelt támogatásra jogosultak.

A VP folyamatban levő pályázati kiírásai

- Borszőlőültetvény telepítés támogatása
- A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése
- Mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás
- Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások
- Erdészeti technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására és piaci értékesítésére irányuló beruházások
- Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései
- Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Kompenzációs kifizetések természeti hátránnyal érintett területeken
- Erdősítés támogatása
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása
- Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek
- Erdészeti genetikai erőforrások fejlesztése
- Egyedi szennyvízkezelés
- Mezőgazdasági termelők EU-s és nemzeti minőségrendszerhez történő csatlakozásának támogatása
- Együttműködések támogatása a REL és a helyi piacok kialakításáért, fejlesztéséért és promóciójáért
- A Rövid Ellátási Láncokhoz kapcsolódó beruházások támogatása az élelmiszeripar és a borászat területén
- A Vidékfejlesztési Program megvalósítását szolgáló Technikai Segítségnyújtás Projekt
- A Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat működését szolgáló Technikai Segítségnyújtás Projekt

Az élelmiszer-feldolgozás támogatása

Az agrárpolitika az élelmiszeripar fejlesztését kiemelt célként kezeli. A különféle támogatási területek összesített adatai alapján, a magyar élelmiszeriparban tevékenykedő fő-, vagy résztvétekenységű vállalkozások 2014-2020 között várhatóan több, mint 360 milliárd forint támogatáshoz juthatnak hozzá. A szektor fejlesztését a Külgazdasági és Külügyminisztérium Beruházás ösztönzési célú Irányzatának, a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP), a Vidékfejlesztési Operatív Program (VP), a Pénzügyminisztérium által koordinált Nagyvállalati Beruházási Támogatási Program támogatási forrásai segítik.

Az Agrárminisztérium adatai szerint a VP-ben az élelmiszer-feldolgozók számára meghirdetett pályázati felhívások keretében eddig közel 900 kérelem részesült kedvező elbírálásban. A megítélt támogatási forrás megközelíti a 158 milliárd forintot.

Élelmiszer feldolgozó tevékenység	Támogatott kérelmek (db)	Megítélt támogatás (millió Ft)
Gyümölcs- zöldségfeldolgozás, tartósítás	367	67 728
Húsfeldolgozás, tartósítás, hűskészítmény gyártása	246	37 984
Tejfeldolgozás	64	12 672
Italgyártás	63	11 158
Egyéb élelmiszer gyártása	58	10 656
Malomipari termék, keményítő gyártása	41	8 990
Növényi, állati olaj gyártása	43	7 831
Pékáru, tésztafélék gyártása	4	702
Összesen	886	157 721

Forrás: Agrárminisztérium

A fenti táblázat szerint az elnyert támogatások nagy részét a zöldség-gyümölcs feldolgozással, illetve tartósítással foglalkozó vállalkozások, valamint a húsipari cégek kapták meg. A 2014 és 2020 közötti európai uniós fejlesztési időszakban a zöldség-gyümölcs feldolgozással kapcsolatban összesen kb. 370 pályázat volt eredményes, míg a húsfeldolgozást, tartósítást és hűskészítménygyártást érintő projektek közül csaknem 250 kapott támogatást. Az előbbieket esetében az elnyert támogatás mintegy 68, az utóbbiak közel 38 milliárd forint támogatáshoz férhettek hozzá. A tejfeldolgozással, az italgyártással, illetve az egyéb élelmiszer előállításával foglalkozó vállalkozások közel azonos eredménnyel szerepeltek a VP-s pályázatokon. Mindhárom területen hozzávető-

legesen 60 támogatott projekt valósulhat meg. A tejfeldolgozással kapcsolatos beruházások kivitelezésére majd 13 milliárd forint, az italgyártással és egyéb élelmiszer előállításával foglalkozó vállalatok terveinek megvalósítására pedig közel 11-11 milliárd forint áll a szakágazati szereplők rendelkezésére. Az élelmiszeripar számára meghirdetett pályázatokon a legkisebb arányban a sütőipar képviseltette magát. Az ágazatból összesen négy támogatási kérelem kapott kedvező bírálatot, és az elnyert összeg kb. 700 millió forint volt.

A beruházási, így az élelmiszer-feldolgozási projektek finanszírozásában az elnyert támogatások és a gazdálkodók saját forrása mellett kiemelkedő szerepe van a hitelezésnek. A banki forráshoz jutást az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes kezességvállalása segíti, amely a beruházások megvalósítását és fenntartását szolgáló hitelekhez, támogatások előfinanszírozásához, vagy előleg felhívásához kapcsolódó bankgaranciához egyaránt kapcsolódhat. Az alapítványnak kulcsszerepe van a bankok által megköveteltnél gyakran szerényebb fedezettel rendelkező élelmiszer-feldolgozással foglalkozó kkv-k hitelezésének lehetővé tételében. A VP-s élelmiszeripari és egyéb fejlesztési projektek megvalósításában 2020-ban is fontos finanszírozást segítő, stabilizáló szerepet lát majd el az alapítvány.

